

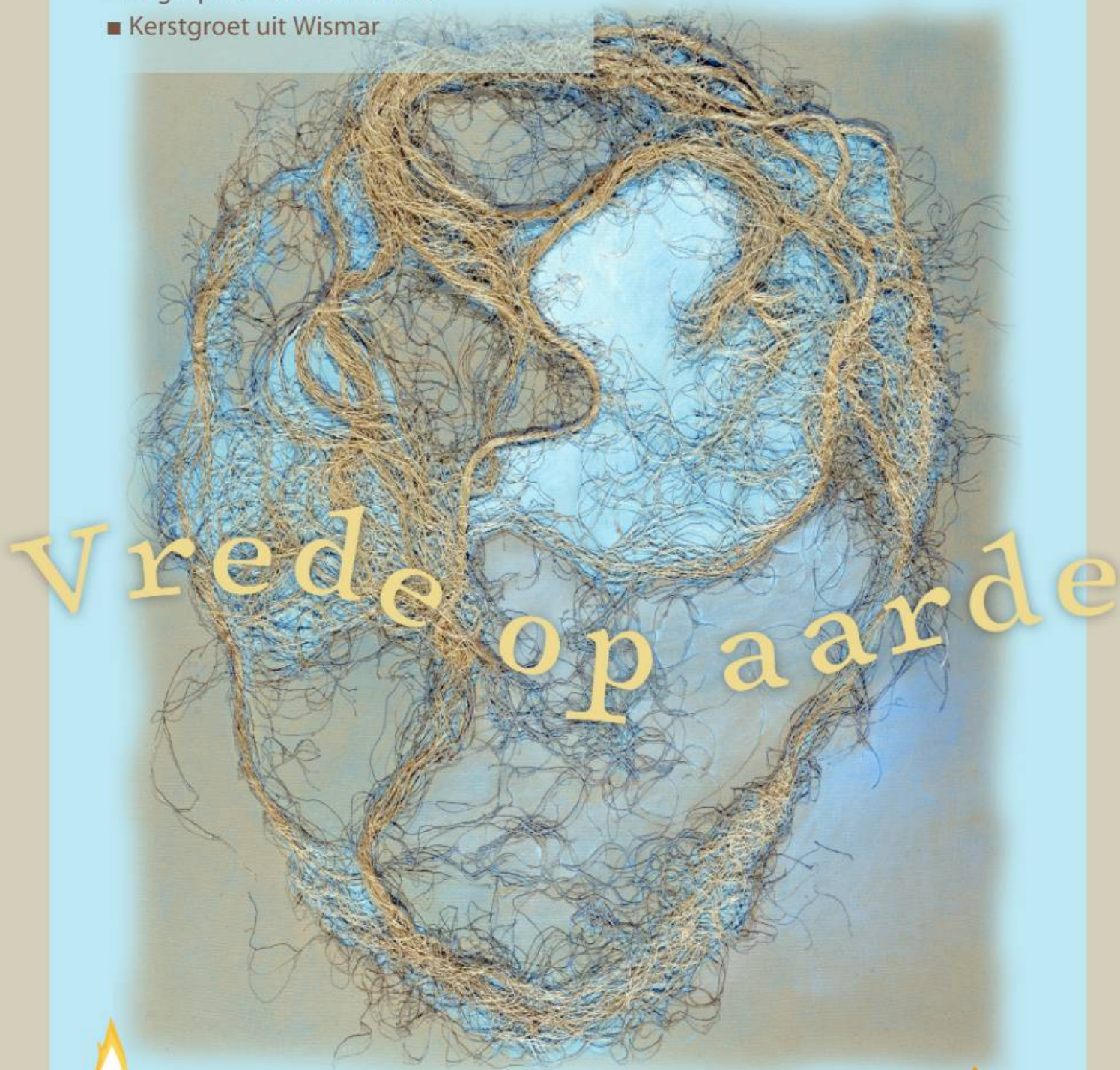
Protestantse Gemeente
Breda

S'Amen

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Breda - 18e jaargang no. 9, december 2025

In dit nummer:

- Ambassade van de vrede
- Kerstvieringen
- In gesprek met... Jet Stikker
- Kerstgroet uit Wismar

S'Amen

Colofon:

S'Amen is het kerkblad van
de Protestantse Gemeente Breda

Kopijdatum volgende S'Amen:

dinsdag 6 januari 2026

Kopij sturen aan redactie:

samen@pknbreda.nl
Graag foto's los per e-mail versturen.
Groot formaat en een hoge resolutie.

Verschijningsdatum:

24 januari 2026

Richtlijnen kopij:

www.pknbreda.nl/samen

Redactie:

Leon Geschiere
Arne Goudriaan
Joyce Rijke
Suzanne Hoesen
Adriaan Niemantsverdriet

Kerkelijk bureau:

Mieke Frankfoorder-Boevé
Pottenbakkerstraat 51
4813 LB Breda
Tel.: 06-24705414
Email: ledenadministratie@pknbreda.nl

Website:

www.pknbreda.nl

Cover:

Evalore Beukers & A. Niemantsverdriet

Als u geen belangstelling heeft voor
S'Amen en het blad niet meer wilt
ontvangen, kunt u dit doorgeven aan
het kerkelijk bureau:
ledenadministratie@pknbreda.nl

Dit is een uitgave van De Zalige Zalm,
bureau voor geloofscommunicatie.

Druk:

Veldhuis Media, Meppel

De Protestantse Gemeente Breda

Lucaskerk

Tweeschaar 125
4822 AS Breda
Tel.: 076-542 24 33

Markuskerk

Hooghout 96
4817 ED Breda
Tel.: 076-514 00 80

Johanneskerk

Dreef 5
4813 ED Breda
Tel.: 076-521 05 45

Pastoresteam

Predikant:
ds T. van Prooijen
T 076-5423334
06-29283935
E ds.vanprooijen@pknbreda.nl

Thijske Fraanje
T 06-14762611
E t.fraanje@pknbreda.nl

Hanny den Ouden
T 06-48549088
E h.denouden@pknbreda.nl

Vertrouwenspersoon:
Mevrouw Rani Kulik
E ranikulik@pknbreda.nl

Lenard Schouten
T 06-34840499
E l.schouten@pknbreda.nl

Wat te doen bij overlijden! **Zie pagina 15**

Kerkenraad PGB

Email: scriba@pknbreda.nl

S'Amen

NL91 ABNA 0520 2278 67 t.n.v.
Prot. Gemeente Breda
o.v.v. "S'Amen"
(Richtbedrag: € 25,- per jaar)

Vrijwillige bijdrage

Collectebonnen

A. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 0,75 per bon, totaal dus
€ 15,00 per vel.
B. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 1,50 per bon, totaal dus
€ 30,00 per vel.
C. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 2,50 per bon, totaal dus
€ 50,00 per vel.
Bonnen kunnen besteld worden door overschrijven van € 15,00, € 30,00,
€ 50,00 (of een veelvoud daarvan) op bankrekening NL 91 ABNA 0520
2278 67 ten name van de Protestantse Gemeente te Breda (met
vermelding van de gewenste soort vellen)

Financiën

Protestantse Gemeente Breda:
ABN AMRO NL91 ABNA 0520 2278 67
Diaconie Protestantse Gemeente Breda:
ING bank NL89 INGB 0001 0708 50
ZWO groep Protestantse Gemeente Breda/Ginneken:
ING bank NL14 INGB 0001 5429 41

Meditatie

Wees niet bang voor het licht

Wees niet bang. Zo begint de allereerste kerstpreek. Die werd gehouden door een engel, midden in de nacht, onder een open sterrenhemel. De eerste hoorders waren een paar ruige herders in het veld. Zij waren niet bang voor het donker. Daar waren ze wel aan gewend. Ze wisten hoe het was om de nacht door te komen in de kou en de duisternis, met een vuurtje om warm te blijven. Waar ze van schrokken was het licht, het hemellicht dat plotseling het donker verdrijft. Het kerstverhaal begint met wereldheersers die alles en iedereen in kaart willen brengen en hun machtspositie willen verstevigen. Keizer Augustus werd jubelend Redder genoemd, Heiland en Vredestichter. Als de Nobelprijs voor de vrede al had bestaan, had hij hem opgeëist. De geboorte van deze 'godenzoon', zijn komst naar de wereld, werd omschreven als 'evangelie': goed nieuws voor iedereen.

Het kerstevangelie van Lucas lijkt op dezelfde manier in te zetten, maar wijst al een andere kant op. Niet naar het paleis in Rome, maar naar een stal buiten het dorp, naar een kind dat geboren wordt zonder status, zonder plaats, afhankelijk van de zorg en liefde van mensen. Het licht valt op herders, mannen zonder aanzien, met eeltige handen en ruwe taal. Zij horen: de Redder is geboren, niet in het centrum van de macht, maar hier, om de hoek. Hoe moet je geloven dat wereldvrede begint bij een baby in een voerbak? Hoe moet je vertrouwen dat God begint bij het kwetsbare, het kleine, het onaanzienlijke? De herders zullen ook gedacht hebben: ja maar... Precies op dat moment verschijnt er een hemelse lichtmacht, een koor van engelen dat het keizerlijk tromgeroffel overstemt: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op

aarde.' Dáár begint het: niet waar machthebbers zich opblazen en zichzelf uitbundig feliciteren, maar in een uithoek waar Gods licht doordringt.

De engel spreekt in het donker van de nacht, tegen mensen buiten, in de kou. Hij brengt grote blijdschap. 'Ga maar zoeken,' zegt hij, 'je zult het vinden, het kind in doeken gewikkeld.' Dat kind leert ons dat vrede begint waar wij leven vanuit Gods liefde, waar we niet wegkruipen uit angst voor het donker – maar ook niet terugschrikken voor het licht.

Wees niet bang voor het licht

Er is een veel geciteerde tekst die overal op internet wordt toegeschreven aan Nelson Mandela. Dat klopt niet. De woorden zijn van de Amerikaanse schrijfster Marianne Williamson. Ze waren wel van precies van toepassing op Mandela. Trouwens, op ieder van ons,

want dat is nu net de clou: 'Het is niet het donker, maar het licht in ons dat we het meest vrezen. We vragen onszelf af "Wie ben ik wel om mezelf briljant, schitterend, begaafd of geweldig te vinden?" Maar, waarom zou je dat niet zijn? Je bent een kind van God! Je dient de wereld niet door jezelf klein te houden. Er wordt geen licht verspreid, als de mensen om je heen hun zekerheid ontnemen aan jouw kleinheid. We zijn bestemd om te stralen, zoals kinderen dat doen. We zijn geboren om de glorie Gods die in ons is, te laten zien. Die glorie is niet slechts in enkelen, maar in ieder mens aanwezig. En als we ons licht laten schijnen, geeft dat andere de mogelijkheid om hetzelfde te doen...'

De herders schrokken zich een ongeluk van het licht, gewend als ze waren aan het donker. Ze lieten zich aansporen, ze zochten en vonden. Ze gingen op weg.... Ga maar, dan zul je het merken. Wees niet bang – niet voor het donker, maar ook niet voor het licht. Laat het licht van het kind, het licht van Christus, tot je doordringen en geef het door!

Ds. Ton van Prooijen

INHOUD:

4, 5, 6	Actueel
7	In gesprek met... Jet Stikker
9, 10, 11	Diaconie
12	Uit het pastores team
14, 15, 16	Rondom de wijkkerken
18	Jeugd
19	Agenda vieringen

Actueel

Oecumenisch leerhuis voor heel Breda in de Lucaskerk

Voor alle leerhuisactiviteiten geldt: iedereen is van harte welkom!

In november luisterden we met Jan Willem Scheurwater naar muziek rond overlijden en dood door de eeuwen heen. We hoorden muziek van lang geleden, maar we hoorden ook hedendaagse muziek, zoals een compilatie van "requiem voor de natuur" van de Chinese componist Tan Dun.

In december kwam Ingrid van Gaasterland in de kerk met het kerstverhaal in de kunst.

In januari hebben we geen leerhuisavond, maar in februari begint het nieuwe leerhuisprogramma weer. Op **11 februari om 19:30 uur** houden we uitgestelde avond over Dante. Theatermaker Teresa van de Ven neemt ons deze avond in een multimediale lezing mee op een meeslepende reis door zijn La Divina Commedia, een tijdloos meesterwerk dat 700 jaar na verschijnen nog altijd diep raakt. Dantes zoektocht naar schoonheid, inzicht en morele orde is nog altijd zeer actueel.

Zet hem alvast in de agenda. Het belooft een heel mooie avond te worden.

Voorafgaand aan de leerhuisavond is er een vegetarische maaltijd. Een maaltijd omdat het gezelliger is dan alleen thuis eten en we ook een fijne ontmoeting met elkaar kunnen hebben. Vegetarisch omdat dat duurzamer is, omdat het aanzienlijk minder natuurlijke hulpbronnen zoals land, water en energie vereist en veel lagere broeikasgasemissies veroorzaakt dan vleesproductie.

De commissie Groene Kerk heeft ook gevraagd of we zoveel mogelijk biologische producten willen gebruiken. Dat doen we voortaan!

De leerhuisavonden worden gehouden in Lucaskerk, Tweeschaar 125, **aanvang 20:00 uur**, tenzij anders aangegeven.

De toegang is gratis, we vragen een vrijwillige bijdrage.

Er is een mogelijkheid om voor €5,50 een vegetarische maaltijd mee te eten.

De maaltijd begint om 18:00 uur, de kerk is open vanaf 17:30 uur.

In verband met de inkoop moet u zich daarvoor uiterlijk 3 dagen van tevoren opgeven.

Dit kan via de website: pknbreda.nl/formulier of op de intekenlijst in de Lucaskerk.

Namens de werkgroep Leren en Ontmoeten,
Joyce Rijke

De vrede die wij maken...

In 85 plaatsen in ons land is er een PAX Ambassade van Vrede. Oók in Breda. Vanuit verschillende Bredase kerken en maatschappelijke organisaties (denk o.a. aan Amnesty International en het Mondiaal Centrum) werken we samen. Tot nu toe vooral in de vredesweek, met de jaarlijkse Walk of Peace. Tijdens die wandelingen blijkt steeds weer dat we allemaal naar vrede verlangen en zoeken, maar dat we er verschillend naar kijken. Daarover wilden we eens verder praten. Hoe kunnen we in vrede samenleven? Wat is 'vrede' eigenlijk? En hoe brengen we het gesprek hierover op gang?

Op woensdagavond 19 november organiseerde de Ambassade van Vrede Breda daarom een bijeenkomst met als motto: 'De vrede die we maken'. 'Vrede is een proces, dat steeds in beweging is,' zegt Rolien Sasse, één van de vier panelleden, tegen de ruim zestig deelnemers. Rolien is directeur van PAX. In haar pas verschenen boek *Vrede: wat het is en waarom het kan eindigt* ze elk hoofdstuk met de vraag 'Wat kan jij doen?' Ze benadrukt dat 'elke stap invloed heeft'. Ook Pieter Rambags van de Nieuwe Vredesbeweging vindt dat we als individu veel meer kunnen betekenen dan we misschien zelf denken. Als data-analist gebruikt hij zelf harde data om 'narratieven als dat van Wilders' te ontcrachten. Door de content die hij maakt op TikTok krijgt hij veel haatberichten. Meestal stuurt hij zijn telefoonnummer met de uitnodiging eens verder te praten. Dat heeft al tot mooie gesprekken geleid. 'En dat kunnen we allemaal, met anderen in gesprek gaan.'

Monique van Strien-van Milaan, actief in de Beweging voor Barmhartigheid, vraagt zich af hoe we in deze tijd 'ons hart zacht kunnen houden'. Van haar oma, die in de Tweede Wereldoorlog in het verzet zat, leerde ze om niet te denken in gemakkelijke zwart-wit-tegenstellingen. Haar vraag roept reacties op uit de zaal. 'Ik wil mijn hart niet zacht houden,' meent iemand, 'dan kan ik geen activist zijn.' 'Boosheid is de motor voor verandering,' zegt iemand anders. 'En,' vult iemand naast haar aan, 'ik wil geen begrip hebben voor fascist.' Monique reageert daarop met een tegenvraag: 'Is een fascist dan geen mens? En ik zelf? Ik moet ook verbinding zoeken met de fascist in mijzelf!'

Monique van Strien en Rolien Sasse met gespreksleider Jeannette Veninga (foto: Dirk Wascher)

De discussie spitst zich toe op de vraag of vrede bij jezelf begint of bij 'het systeem'. Het vierde panellid, Vivian de Hoogh van Breda en Tilburg voor Vrede, benadrukt het laatste. 'We moeten kijken naar het systeem achter de oorlog,' legt ze uit, 'het kapitalistische systeem dat aarde, mensen en dieren uitbuit.' De wapenindustrie is volgens haar een uitwas van dit systeem. 'PAX is ook kritisch op de huidige herbewapening van Europe (ReArm Europe),' stelt Rolien. Ze vindt het zorgelijk dat Europa haast uitsluitend kijkt naar militaire oplossingen en te weinig naar diplomatie en internationale samenwerking. Toch is PAX niet principieel tegen de aanschaf van wapens. De ervaringen in Oekraïne leren dat wapensteun nodig is om ons – en het internationale recht – te beschermen tegen de agressie van Rusland. 'De les die ik in Oekraïne heb geleerd is, net als in andere oorlogsgebieden waar ik ben geweest: wees niet naïef, wij dachten ook dat het ons niet zou overkomen.'

vervolg op volgende pagina...

De vrede die wij maken (vervolg)...

Pieter is een uitgesproken tegenstander van elke vorm van bewapening. 'Wapens zijn gemaakt om mensen te doden.' De Nieuwe Vredesbeweging die hij vertegenwoordigt is principieel pacifistisch en pleit voor dialoog. Vivian werpt in dit verband de vraag op of Nederland uit de NAVO moet stappen. De NAVO is volgens haar een verlengstuk van het systeem dat de wapenindustrie in stand houdt. Rolien staat er, vanuit PAX, anders tegenover. Ze is zeker kritisch, bijvoorbeeld op de dominantie van de Verenigde Staten, maar de NAVO is een platform voor gezamenlijke steun aan Oekraïne en zonder de NAVO zou onze hele defensiecapaciteit instorten.

Vivian de Hoogh en Pieter Rambags

Monique vraagt zich af hoe we ons als samenleving ook beter kunnen bewapenen met verdraagzaamheid. Uiteindelijk komt het neer op die ene regel die in alle grote wereldbeschouwingen centraal staat: 'Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.' Ze herinnert zich een poster van Loesje: 'Stel je voor er komt oorlog en niemand gaat er naar toe...'

Ds. Ton van Prooijen

Afbeelding hieronder: Aanbidding der herders, Rembrandt

In gesprek met...

...Jet Stikker

Jet is ruim 3 jaar geleden van Made naar zorgcentrum Elizabeth in Breda verhuisd, omdat ze niet meer kon lopen. Pastoraal werker, Hanny den Ouden, bezoekt haar. Jet zit vol verhalen en Hanny vond het een goed idee als ik eens met haar ging praten.

Jet is in 1937 geboren in Vlissingen en in de oorlog opgegroeid in Koudekerke op Walcheren. Het was heerlijk opgroeien voor Jet, veel ruimte en groen. Haar moeder, die schooljuf was, leerde haar spelenderwijs alles over bloemen, bomen en nog veel meer.

Na de oorlog gingen ze in Rotterdam wonen. Een heel verschil met het landelijke Walcheren. Ze kreeg er last van heimwee (ze miste de natuur) en haar ouders besloten in Capelle aan de IJssel te gaan wonen. In die tijd een klein dorp. Na de MMS in Rotterdam ging zij een jaar naar Toulouse, in eerste instantie als au-pair. Na een half jaar wilde ze wel wat anders en ging helpen in een tehuis voor gezinsverzorgsters en daarnaast bedacht ze een ernstig vervuilde monumentale middeleeuwse kerk samen met de oude koster, schoon te maken.

Ze studeerde af aan de kunstacademie, afdeling Beeldhouwen in Arnhem. Ze wilde naast het beeldhouwen ook een ambacht leren. Als beeldhouwer ben je altijd bezig je eigen gevoelens uit te drukken, aldus Jet, maar ze wilde ook nuttig zijn in de maatschappij. Daarom probeerde ze op de opleiding voor steenhouwer te komen. Dat ging niet, er werden geen vrouwen aangenomen. Ze heeft daarom eerst als redactrice gewerkt bij "Prinses", een protestant christelijk weekblad, later bij Ouders van nu.

Na zo'n 12 jaar kon ze als vrouw eindelijk beginnen bij de opleiding voor steenhouwer. Na de opleiding had ze meteen een baan bij een aannemer. Jet heeft o.a. gewerkt in Zaltbommel aan de restauratie van de Sint Maartenskerk. De restauratie van de kerk was na 8 jaar bijna klaar en prins Claus kwam de heropening doen. De Stichting vroeg haar een geschenk als aandenken voor de prins te maken.

Toen ze kort daarvoor het reliëf met St. Maarten in een van de steunberen van het koor maakte, wist ze dat ze een volgende St. Maarten wilde maken, nog meer teruggebracht tot de kern van het verhaal. In steen haalde ze hem van zijn paard, want je mantel doorsnijden met je

zwaard, terwijl je op je paard zit en dat stuk ervan gooien naar iemand die op de grond liggend crepeert van de kou...dat deed deze empathische soldaat zeker anders. In een volgend beeld wilde ze het paard weglaten. Wat een prachtige kans kreeg Jet daar nu voor met dit beeld voor Prins Claus!

Het was heerlijk om dit voor de prins te kunnen maken. Hij zat immers in het ontwikkelingswerk in Afrika. Dat had zijn volle interesse.

Zij moest het beeldje binnen twee weken klaar hebben voor de bronsgieter. Ze mocht het zelf aanbieden aan Prins Claus. Zenuwachtig leerde ze uit haar hoofd wat ze erbij wilde zeggen. "Als de prins me maar niet in de rede valt." dacht Jet. Prins Claus vroeg al meteen "Waar is zijn paard?" Gelukkig kon ze zeggen: "U ziet twee mannen, even groot, even bloot. Maar de één heeft een jas ...terwijl de prins haar stralend aankeek zei hij: "Délen!" Hij was er ontzettend blij mee. Veertig jaar heeft Jet niet geweten waar het beeld terecht is gekomen. Maar een paar jaar geleden, in een tv-programma over Paleis Noordeinde, zag ze het in de voormalige werkkamer van Prins Claus staan, nu de werkkamer van koningin Maximà.

Het werk als steenhouwer was een aanslag op haar ruggenwervels en ze werd voor 100 % afgekeurd, maar ze bleef op andere terreinen actief. In Echteld ging ze in de zendingscommissie, later werd ze ouderling. Ze stond op de barricade tegen de Betuwelij. Had een konijnenopvang bij haar thuis. En zo gaat het nu nog steeds, Jet vermaakt zich goed. Met haar handen kan ze niks meer, niet schrijven of tekenen, maar op de iPad is de hele wereld bereikbaar. En ze kan breien, haar meest geliefde zen-bezigheid. Langzamer, maar toch...omslagdoeken en shawls of sokken. Zo kan ze iets terug doen voor o.a. verzorgenden.

Joyce Rijke

De kerstwens

Het was kerstavond en de Heer keek naar Zijn kinderen daar beneden. Het was ongeveer 2000 jaar na de geboorte van Zijn Zoon toen Hij Zijn jongste engel aansprak en zei: "Ga naar de aarde en breng mij het goede dat deze dag heeft gebracht." De engel vloog naar beneden om op missie te gaan. Er was al veel gedaan om de geboorte van Christus te eren. Op deze dag was er een staakt het vuren bij oorlogen, alle kerken en kathedralen waren afgebouwd en alle mooiste boeken waren geschreven. Met nog maar weinig tijd vroeg de engel zich af wat hij dan wel moest vinden.

Terwijl hij over de aarde vloog hoorde hij plots een geluid van kerkklokken. Het geluid was zo mooi en deed hem denken aan Gods stem. Toen hij naar beneden keek, zag hij dat het geluid van een kleine kerk afkwam, er klonk Stille Nacht. Toen de laatste klank klonk, hoorde hij een stem zingen binnenin de kerk. Al snel kwam er een tweede stem en niet veel later klonk een heel koor door de nacht. Betoverd door wat hij hoorde merkte de engel op dat hij bleef luisteren. Hij vloog verder door de nacht, terwijl hij overal prachtige liederen hoorde, vanuit grote steden tot aan kleine dorpjes. Hij hoorde kleine melodieën en grote orkesten, koren en mensen die alleen ingetogen zongen, maar waar hij ook luisterde, overal vond hij hoop in de harten van de mensen. Hij plukte het lied uit de lucht en hield het bij zich. Misschien was het al voldoende om aan de Heer te laten zien, want het liet de grootste blijdschap zien bij mensen die in diep verdriet zaten. Maar ondanks dat dit al 'het goede van Kerst' liet zien, besloot de engel toch nog door te zoeken. Er moest meer zijn. Dus hij vloog verder door de nacht toen hij ineens een gebed van een vader hoorde. De engel keek opnieuw naar beneden en hoorde de man bidden dat hij wenste zijn kind weer te zien, omdat het kerst was en hij zijn kind al lang niet had gezien. De engel dacht niet verder na en ging opzoek naar het verloren kind.

Ze stond op de hoek in de sneeuw, ze leek klein in een heel grote stad. Aan de overkant was een oude stadsbar, een die alleen eenzame mensen wisten te vinden. De gasten die daar waren keken nagenoeg alleen naar hun glas en zagen de jonge vrouw niet. De barman van de bar

die er al jaren werkte en alleen gaf om zijn bar en de kassa stond ook nu weer te werken. Hij was niet getrouwd, ging nooit op vakantie en kwam alleen maar in de bar, hij was er dag en nacht. Maar voor de gasten was hij de veilige haven voor een snel veranderde wereld.

Opeens ging de deur open en liep een klein kind naar binnen. De barman kon zich niet herinneren dat er ooit een kind in zijn bar was geweest. Maar voordat hij het kind iets kon vragen begon het kind te praten. Hij vroeg hem of hij wist dat er een vrouw buiten stond die niet naar huis kon. De barman keek naar buiten en zag de jonge vrouw aan de overkant staan. De barman vroeg aan het kind hoe hij wist dat die vrouw niet naar huis kon. Het kind antwoordde: "Op deze nacht van alle nachten zou degene die thuis moesten zijn, allang thuis zijn."

De barman keek naar de jonge vrouw en dacht na over wat het kind had gezegd. Naar een paar seconden nadenken liep hij langzaam naar de kassa en haalde bijna al het geld eruit. Hij kwam achter de bar vandaan en volgde het kind over de straat. Iedereen in de bar keek hoe de barman met de vrouw sprak. Na een paar minuten stopte een taxi en stapte de vrouw in. De barman zij tegen de chauffeur: "Naar het vliegveld." De taxi vertrok, de barman keek om maar zag dat het kind verdwenen was. Wat nog vreemder was, terwijl zijn voetsporen in de sneeuw duidelijk zichtbaar waren, zag hij de voetsporen van het kind niet. De barman liep weer naar binnen en vroeg aan zijn gasten of zij het kind weg hadden zien gaan, maar geen van hen had daarop gelet, want ze keken allemaal naar de vertrekkende taxi. Later zouden de gasten het hebben gehad over het wonderbaarlijke voorval. Die avond hoefde niemand te betalen voor zijn drankje.

Later die nacht keerde de engel terug naar de hemel en plaatste in de Heers hand 'de wens van een persoon voor de blijdschap van een ander'. En terwijl de engel verder ging, keek de Heer naar zijn hand en glimlachte.

Vertaling: Esther Kooij

Bron: <https://inspire21.com/christmas-wish/>

Diaconie

Breda-Wismar-Arad

Weihnachtsgruß an unsere Partnergemeinden in Breda und Arad

Liebe Schwestern und Brüder in Breda und Arad,

in dieser gesegneten Weihnachtszeit grüßen wir euch herzlich und voller Dankbarkeit für die tiefe Verbundenheit, die uns seit vielen Jahren im Glauben und im Geist Gottes verbindet. Unsere Partnerschaft ist ein Geschenk, das uns daran erinnert, wie weit die Gemeinschaft der Christen reicht und wie stark sie uns über alle Ländergrenzen und Entfernungen hinweg vereint.

In Jesus, dem Kind in der Krippe, haben wir unseren gemeinsamen Glaubensgrund. Er ist die Quelle unserer Hoffnung, unseres Trostes und unserer Freude. Zu ihm kann jeder kommen – so wie in dem Bild oben, ob schon als Geistliche Menschen (Mönch rechts) oder in weltlicher Macht (Ritter mit Schwert links) und in seiner Gegenwart dürfen auch wir verwandelt werden: erneuert an Herz, Geist und Leben. Seine Liebe führt uns zusammen, trägt uns und sendet uns aus, Licht und Frieden in diese Welt zu tragen.

Die Jahreslosung 2026 lautet: „Gott spricht: Siehe, ich mache alles neu!“ (Offenbarung 21,5) – Erneuerung erwarten und erleben.

Möge der Segen des menschengewordenen Gottes euch erfüllen: seine Nähe stärke euch, seine Güte leite euch, und sein Friede bewahre eure Herzen in diesen festlichen Tagen und im neuen Jahr.

Gesegnete Weihnachten und ein von Gottes Geist erfülltes neues Jahr wünschen wir euch allen!

Thorsten Markert im Namen des Kirchengemeinderates und der gesamten Gemeinde St. Marien und St. Georgen Wismar

Kerstgroet aan onze partnergemeenten in Breda en Arad

Geliefde zusters en broeders in Breda en Arad,

In deze gezegende Kersttijd groeten wij u hartelijk en vol dankbaarheid voor de diepe verbondenheid die ons al vele jaren in geloof en in de Geest van God verbindt. Ons partnerschap is een geschenk dat ons eraan herinnert hoe ver de gemeenschap van Christenen reikt en hoe sterk zij ons over alle landsgrenzen en afstanden heen verenigt.

In Jezus, het Kind in de kribbe, hebben wij onze gezamenlijke geloofsbasis. Hij is de bron van onze hoop, onze troost en onze vreugde. Tot Hem kan een ieder komen – zoals we ook zien in de afbeelding hierbij – zowel reeds geestelijke mensen (de monnik rechts) als die met wereldlijke macht (de ridder met zijn zwaard links) en in Zijn tegenwoordigheid mogen ook wij omgevormd worden: met een nieuw hart, nieuwe geest en nieuw leven. Zijn liefde voegt ons samen, draagt ons en zendt ons erop uit om licht en vrede in de wereld te brengen.

Ons jaarthema voor 2026 luidt: 'God zegt: Ziet, ik maak alles nieuw' (Openbaringen 21:5) – 'Vernieuwing verwachten en beleven'.

Moge de zegen van de mensgeworden God u vervullen: Zijn Nabijheid sterkt u, zijn Goedheid leidt u en Zijn Vrede bewaart uw harten in deze feestelijke dagen en in het nieuwe jaar.

Gezegende Kerstdagen en een van Gods Geest vervuld Nieuwjaar wensen wij u allen!

Thorsten Markert, in naam van de kerkenraad en de gezamenlijke gemeente van St. Marien en St. Georgen Wismar.

Kerstgroeten

Op **zondag 21 december** willen wij voor de 1e keer proberen om via Zoom zoveel mogelijk mensen in onze 3 gemeenten elkaar goede kerstdagen te laten wensen. Houdt u daarom SamenopZondag in de gaten voor de exacte tijd en aanmelding. Als u mee wilt doen krijgt u op tijd de link toegestuurd.

Tenslotte

Wij, Graham, Rob, Pieter, Annet, Wilma en Mieke wensen u allen Gezegende Kerstdagen toe en een Voorspoedig Nieuwjaar!

Mieke Frankfoorder (vz)

Noodopvang asielzoekers

De familie Khalaf moest de Noodopvang Markuskkerk een weekje verlaten om tijdelijk plaats te maken voor Theatrada. Maandagmorgen stond er een vrijwilliger bij de kerk met een auto met aanhanger om de familie naar recreatiepark de Katjeskelder te brengen. Na bijna twee jaar ononderbroken in de Noodopvang Markuskkerk was het de eerste keer dat de familie Khalaf ergens anders verbleef. Het was even wennen en wat verder van de school en opleidingen vandaan, maar de Katjeskelder heeft zo zijn attracties, vooral voor de kinderen, dus dat kwam goed. De volgende maandagmorgen stond onze vrijwilliger weer gereed om de familie van recreatiepark de Katjeskelder terug naar de Markuskkerk te brengen. Het was best leuk op de Katjeskelder maar de familie is blij weer terug te zijn op de vertrouwde plek.

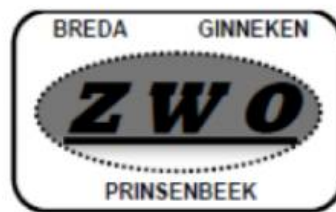
En er is weer het nodige te vieren. Vader Hussein Khalaf heeft zijn zwemdiploma C behaald en dochter Adel Khalaf vierde dinsdag 18 november haar tiende verjaardag. Na het gezellige verjaardagsfeestje ter gelegenheid van de tiende verjaardag van dochter Adel Khalaf was er nog een reden voor een feestelijke stemming. Oudste zoon Aram Khalaf behaalde het zwemdiploma A. Zo langzamerhand raakt de hele familie (zwem-) gediplomeerd. We feliciteren hen allemaal.

Wat betreft de asielpprocedure nog altijd geen nieuws, afwachten dus nog steeds. Hoe lang nog dat weet niemand.

Namens TOM-LJ (Team Opvang Markuskkerk/Lucaskerk/Johanneskerk)

ZWO NIEUWS

Voor de ZWO kerstactie kunt u als u dit nummer van Samen ontvangt geen bestellingen meer doen. Bestelde lekkernijen haalt u zondag 21 december op in de afleverkerk aangegeven bij digitale bestellingen of in de kerk waar u het bestelformulier heeft ingeleverd. U betaalt digitaal of contant in de kerk bij aflevering.

De jaarlijkse ZWO viering in 2026 is op **zondag 1 februari om 10.45 in de Lucaskerk**. Ds. Thijske Fraanje gaat voor in de dienst. In de dienst sluiten wij het Muona project, Noodfonds en vakopleidingen, af.

De cantorijen LucasMarkus en Laurentius, aangevuld met gastleden, gaan als één groot koor in de viering zingen. Gastleden kunnen zich nog aanmelden, de koorrepetities (in de Lucaskerk) beginnen op **dinsdag 6 januari om 20.00 uur**.

In de Samen op Zondag krijgt u meer informatie over het verloop van de kerstactie en de invulling van de ZWO-viering.

Karin Nelson

Brief van de directeur van INLIA John W.R. van Tilburg:

Onzekere tijden

Het zijn onzekere tijden. Er gebeuren uitzonderlijke dingen in ons land, in Europa en aan de andere kant van de oceaan.

In de VS staan (mensen-)rechten en rechtsstaat onder grote druk, Trump chanteert Europa met heffingen die de economie bedreigen, de veiligheid die het NAVO-bondgenootschap ons verschaftte, wankelt. De oorlog in Oekraïne duurt voort, drones bij vliegvelden zaaien angst en Europese verkiezingen worden via sociale media gemanipuleerd, onder meer door Poetin.

Ondertussen kampt ons land al jaren met dezelfde problemen op de bekende 'dossiers', zonder dat we vorderingen lijken te maken en ondermijnt desinformatie onze samenleving. Wat is waar, wat is niet waar? Baseren we ons handelen op feiten of op emotie? En wat zijn dan de feiten? Waarop kunnen we vertrouwen, wie kunnen we vertrouwen?

De onzekerheid neemt toe, ervaar ik om me heen. Ook vóór de verkiezingen waren mensen al gespannen over wat de toekomst brengt. Voor hen, voor hun kinderen en kleinkinderen. Onduidelijkheid is vervelend. Denk alleen al aan de bus of trein: als je niet weet hoe laat de volgende komt, is dat vervelend. 2 Jaar politiek gedoe in Nederland, met een onzekere kabinetsformatie voor de boeg, zijn meer dan vervelend. Velen zijn teleurgesteld.

Mensen kijken naar vreemdelingen en met name asielzoekers, als de boosdoeners. Veel politici en media gaan mee in die beeldvorming of versterken die. Geen wonder dat mensen veronderstellen dat de woningnood te koppelen is aan asielzoekers. Allerhande kopstukken doen alsof de meerderheid van alle sociale huurwoningen naar asielzoekers gaat die een verblijfsvergunning hebben gekregen: statushouders.

Ik sprak onlangs nog iemand van een van de kerkgemeenschappen in onze achterban, die mij hierop bevroeg. Uit de meest recente cijfers van het CBS, blijkt dat het in 2023 gaat om 8 van iedere 100 sociale huurwoningen. Woonkoepel Aedes schat het op dit moment iets meer: 1 op de 10 woningen. 9 van de 10 sociale huurwoningen gaan dus niet naar statushouders.

De man vroeg verder waarom statushouders niet net als iedereen jaren hoeven te wachten op huisvesting. Ik rekende het logistieke probleem voor. Stel, we nemen een wachttijd van 7 jaar. In de afgelopen 7 jaar hebben in totaal 150.980 mensen een verblijfsvergunning voor asiel gekregen.

Als die mensen in een azc hadden moeten wachten op huisvesting, zouden we daarvoor 302 extra azc's met 500 plekken nodig hebben gehad. Naast de bestaande azc's voor asielzoekers die wachten op een beslissing. Als we het voortaan zo aanpakken; wie gaat die extra azc's bouwen en waar? "Dat gaat niet lukken", constateerde de man.

Mijn gesprekspartner voelde zich gesterkt doordat hij nu de feiten had. Ik denk terug aan mijn Kerstgroet van vorig jaar. Ook daarin hadden we het over de feiten en opstaan voor de waarheid. Ook komend jaar, juist komend jaar, nu de onzekerheid blijft toenemen, zullen wij bij INLIA inzetten op de feiten. Dan kunnen mensen zelf hun conclusies trekken.

Wij zullen u, onze achterban, meer dan ooit actief van feiten voorzien. Zo kunnen we samen opstaan tegen onjuiste beeldvorming. Want door die beeldvorming komen we niet meer toe aan wat in mijn beleving de eerste vraag zou moeten zijn: doen we recht aan mensen?

Met Kerst in aantocht mogen we één ding zeker weten: er is verlossing voor ons allemaal. Er is iemand gekomen die naar ons allen omziet, ons de hand reikt, vergeeft en zegt "Er is plek voor jou". Hij vraagt ons daarvoor enkel ons hart open te stellen, rechtvaardig en barmhartig te zijn.

Ik wens u een Kerstfeest toe in die zekerheid, een Kerstfeest vol liefde, met open hart.

Met warme groet, John W R van Tilburg

Uit het pastoresteam

Tijdens het schrijven van dit nummer hebben we net eeuwigheidszondag met elkaar meegemaakt. Het samenkomen op eeuwigheidszondag is altijd een waardevol moment waarop we kunnen stilstaan bij verlies. Stilstaan is goed en nodig om verder te kunnen gaan en verlies te verweven met je leven.

We begonnen eerste advent met een 'kerk en stadviering', waar we het hadden over de toekomst die naar ons toekomt. Misschien is het is de moeite waard om het 'kerk en stad' katern in de vorige editie van S'amen er nog eens bij te pakken en zo met ons mee te dromen over de plek die we willen zijn als kerk.

Het adventproject dit jaar is 'wees welkom'. Iedere zondag kijken we door de ogen van een ander 'personage uit de kerststal' naar de Bijbelverhalen. Zo leven we samen toe naar het Licht van Kerst.

Vieringen rondom kerst

We zien uit naar de vieringen rondom Kerst. In alle kerken willen we het feest van Licht vieren.

Op **18 december-15:45 uur** hebben we een advents/kerstviering in de kapel van Zuiderhout. Het Vrijtijdschoor onder leiding van Adri Bos zal zingen. Voorgangers zijn pater Kees Maas SVD en Ton van Prooijen.

Op **23 december-14 uur** is in de Lucaskerk een speciale kerstviering voor mensen met dementie. We organiseren dat samen met het verzorgingshuis Het Beemdhuys. We zingen kerstliedjes, we luisteren naar verhalen, naar muziek en we steken kaarsen aan. Als u aanwezig wilt zijn bij deze viering, bent u van harte welkom. Graag even aanmelden via bethlehem@augustinusparochiebreda.nl of t.fraanje@pknbreda.nl

Op **24 december-13.30 uur** hebben we in de Lucaskerk een 'kerst sing-in'. We zingen bekende kerstliederen rondom het kerstverhaal. Er is ook een nazit met warme chocolademelk.

Op **24 december om 19 uur en om 21 uur** is het Kerst in de Grote kerk! Samen met de Kooracademie en Vocaal Breda lezen we het kerstverhaal en horen we de meest prachtige muziek uit de traditie van Lessons & carols. Aart Bergwerff speelt orgel en Ton en Thijske gaan samen voor.

Op **24 december om 21.30 uur** is er een kerstviering in de Johanneskerk. Martin Wagenvoorde gaat voor. Een half uur voor aanvang bent u al van harte welkom om samen te zingen!

Op **25 december in de Johanneskerk** vieren we om 10 uur voluit Kerst. We zullen veel samen zingen én het kinderkoor onder leiding van Joël komt zingen. Wat een feest zal dat zijn. Ook Natan van Doorn zal prachtige Kerstmuziek laten horen. Voorganger is Thijske Fraanje.

Op **25 december om 10 uur** vieren we ook in de Markuskerk kerst! De cantorij zingt een prachtig lied over vrede. Voorganger is Ton van Prooijen.

Het vrijdaggebed om 12 uur in de Johanneskerk gaat op **26 december** gewoon door. Ook daar van harte welkom. Een moment van verstillend en gebed (coventrygebed).

Op **zondagochtend 28 december** is er een gezamenlijke viering van alle kerken in de Lucaskerk. Heel feestelijk dat in die viering Noemi en Mayra Witter gedoopt worden! Voorganger is Ton van Prooijen.

Op **31 december** sluiten we het jaar af met een avondgebed om 19.30 uur in de Johanneskerk en beginnen we het nieuwe jaar op **1 januari** met een ochtendgebed om 11.00 uur in de Markuskerk.

Thijske Fraanje zal voorganger zijn in deze vieringen.

We hopen u vaak te zien en zien uit naar een mooie Kersttijd met elkaar.

Vooruitblik naar het nieuwe jaar

Kerst moet nog komen, maar we doen alvast even een vooruitblik op het voorjaar! In de veertigdagentijd én in de vijftigdagentijd (tussen Pasen en Pinksteren) is 'Profeten' het overkoepelende thema voor onze vieringen en activiteiten. We denken aan de bijbelse profeten, maar ook aan moderne profeten. Kees van Ekris (sinds kort de scriba van onze synode) schreef een serie boeken over moderne profeten zoals Martin Luther King, Frère Roger (van Taizé), de componist Arvo Pärt, de Deense predikant Kaj Munk en zanger Johnny Cash. Met de tieners van Next Level wordt een speciale viering voorbereid en er komt een filmaanbod dat op dit thema is afgestemd. Vind je het leuk om mee te denken over de verdere invulling van dit thema, dan horen we dat graag.

Schrijven in rouwtijd

Tot slot nog een nieuwe cyclus: schrijven over rouw. Rouw vergt veel energie en vraagt om aandacht. Dat kan in de vorm van schrijven. Voor wie van schrijven houdt, organiseren we in januari en februari vier bijeenkomsten voor een kleine groep om al schrijvend met rouw bezig te zijn. Thema's zijn wie of wat je hebt verloren, welke vragen en gevoelens je bezighouden en hoe je je toekomst voorstelt. De bijeenkomsten vinden plaats op vrijdagmiddagen in de Lucaskerk. De precieze data worden in overleg met de deelnemers vastgesteld.

De deelnemers krijgen schrijf oefeningen en -opdrachten om ter plekke en thuis aan te werken. Het gaat om het persoonlijk bezig zijn met je verlieservaringen door middel van schrijven, niet om 'mooi' of 'goed' schrijven. De schrijfbijeenkomsten zijn geen therapie sessies. De deelname is gratis. Als je mee wilt doen of als je iemand kent die dat zou willen, bel of mail naar Hanny den Ouden: h.denouden@pknbreda.nl. Hanny heeft als pastor van de Lucas- en Markuskerk en als universitair docent en onderzoeker op het gebied van taal en communicatie veel ervaring met het begeleiden van mensen in rouw en mensen in hun schrijverschap.

Thijske Fraanje

KERST VIERINGEN

23/12 Kerstviering voor mensen met dementie
in de Lucaskerk om 14.00 uur

24/12 Kerst sing-in (kerstliederen zingen)
in de Lucaskerk om 13.30 uur

24/12 Kerst in de Grote Kerk met de
kooracademie om 19 en 21 uur

24/12 Kerstviering in de Johanneskerk
om 21.30 uur

25/12 Kerstochtend in de Johanneskerk
om 10 uur

25/12 Kerstochtend in de Markuskerk
om 10 uur

Rondom de wijkkerken

De "Ontmoeting" in de Markuskerk
Kom je ook dinsdag 6 januari 15:00 uur.
Eerst een kopje thee of koffie en bijpraten,
en laat je weer verrassen door het onderwerp.
Elke eerste dinsdagmiddag van de maand.
Info: Rob Snijders

Hervormingsdag in de grote kerk.
Foto's: G. v Mourik

Op de zondag voor Hervormingsdag (31 oktober) kwamen we bijeen in een Ontmoetingsdienst van Bredase kerken en kerkgenootschappen in de Grote Kerk. Het thema was – drie dagen voor de verkiezingen – 'Kies compassie'. Geen concreet stemadvies voor in het stemhokje, wel een levenshouding die in verschillende

Bijbelfragmenten naar voren kwam.

We hoorden Jesaja profeteren (Jesaja 58), een psalmdichter zingen (Psalm 72) en Jezus de verzamelde menigte toespreken (Lucas 6). Aart Bergwerff bespeelde het Vierdagorgel en Natan van Doorn zong.

Oecumenische bijeenkomst in de Vredenberg 19nov2025

De vergadering begon na de opening met een terugblik op de afgelopen periode. Er is door veel gemeenteleden enorm genoten van het toneelstuk "As it is in heaven" uitgevoerd door Theatrada.

Er was een mooie oecumenische viering in de Michaelkerk. Er zijn grotere schermen in de Lucaskerk opgehangen. De "Walk of Peace" had meer deelnemers dan vorig jaar. Het 60-jarig jubileum van de Markuskerk was een feestelijk weekend. Het was een bijzondere ervaring om met 5 mensen een 2 uur durende viering te hebben in Kampen bij het daar gegeven "asielkerk".

Dit jaar is de kerstviering op **25 december** in de Markuskerk. Op 24 december zal er een "sing in" worden georganiseerd in de Lucaskerk. Kerstavond worden er twee identieke vieringen gehouden in de Grote Kerk met medewerking van Vocaal Breda (voorheen Kooracademie). Bij de voorbereidingen zal er goed gekeken worden naar het geluid, de laatste viering in de Grote kerk was het geluid niet aldoor even goed.

Het vergaderrooster van het sectieteam voor 2026 is vastgesteld.

Op **11 januari** is er een viering waarbij afscheid wordt genomen Jonneke, Pieter en Paul. Hun ambtstermijnen zitten erop. Gelukkig blijven alle drie als vrijwilliger of adviseur betrokken bij het kerkenwerk. Joke Vermeiden zal bevestigd worden als diaken.

De werkgroep Groene kerk probeert met kleine stapjes de kerk groener te krijgen. De koffieresten worden

ingezameld voor de tuin, er wordt fairtrade koffie ingekocht, bij maaltijden zullen (meer) biologische producten gebruikt worden, de bloemengroep gaat op zoek naar biologisch gekweekte bloemen.

Er is gesproken over S'amen, Samen op zondag en de website. De website moet een aantrekkelijke en actuele website zijn, met als doel alles vinden wat je nodig hebt om op de hoogte te blijven. Er wordt verder nog nagedacht over de inhoud van S'amen. Deze is niet altijd erg actueel. Wel wordt S'amen ontvangen door een grote groep niet erg actieve gemeenteleden.

N.a.v. een bijeenkomst met de gastvrouwen/heren van de MK/LK hebben we gesproken over hun functie. Is er een taakomschrijving? Is het zinvol om mensen in functie een badge te laten dragen? We gaan kijken hoe we onze gastvrijheid meer kunnen laten uitstralen.

We hebben verder gesproken over eventuele nieuwe gebruikers van de Lucaskerk aangedragen vanuit de Taakgroep kerk in de Stad. Inrichting kapel Markuskerk, deze is nu meer een opslagplaats dan een kapel. Jaarlijkse kerstactie van de diaconie, zij geven weer Jumbo bonnen aan mensen die hiervoor in aanmerking komen. Ook zal de diaconie de voedselbank weer steunen met een kerstgift.

Er is wat onduidelijkheid over het doorbelasten van de kosten van uitvaarten in een van onze de kerken. Hier komt een nieuwe richtlijn voor van het college van Kerkrentmeesters.

Arja van der Velde, Scriba Lucaskerk

Op de voorpagina is het kunstwerk "De gelukzoeker" van de Bossche kunstenares Evalore Beukers verwerkt. Ruim twintig jaar werkt Evalore Beukers op haar atelier als beeldend kunstenaar op Fort Orthen. Van schilderen naar ruimtelijk werk. In 2015 nam Evalore deel als maker aan Bosch Parade met de Drijver, Drager en Ontvanger. Met recycle materialen reageert zij op de eigen leefomgeving, zoals touw uit de zee of groente netjes, gaasdoek en tule, waarbij transparantie en structuur een gevoelige huid laag laten zien. Evalore geeft workshops

op haar atelier en kan iedere deelnemer met verschillende werkvormen de eigen ervaring verrijken.

Wat te doen bij overlijden?

De uitvaartbegeleider zal zo snel mogelijk het tijdstip van de ceremonie en teraardebestelling of crematie willen vastleggen bij het uitvaartcentrum. Wanneer u betrokkenheid van een predikant of pastor wenst bij het

afschied, laat de uitvaartbegeleider dan eerst bellen met een van de pastores van de Protestantse Gemeente Breda, zodat het tijdstip in goed overleg met hen vastgesteld kan worden: Thijske Fraanje (06-14762611), Hanny den Ouden (06-48549088) of Ton van Prooijen (06-29283935).

In Memoriam Henk Stolk

Op 17 oktober overleed Hendrik Dirk Johan Stolk, Henk Stolk. Henk was een innemende, zorgzame, vriendelijke, wijze man.

Op 23 oktober hielden we een dankdienst voor zijn leven. In de dankdienst zochten we woorden, beelden en muziek, om recht te doen aan de bijzondere man die Henk was, woorden, beelden en muziek die iets uitdrukken van dankbaarheid en troost. Henk gaf ons psalm 91 mee om die dag tijdens zijn uitvaart te lezen. Als emeritus predikant schreef hij daarvoor zelf een prachtige hertaling.

De psalm spreekt over een schuilplaats en we spraken bij de dankdienst uit dat Henk voor veel mensen als een schuilplaats was. Henk kon als geen ander luisteren en aansluiten bij de ander. Hij verstond de kunst van de ander 'tevoorschijn luisteren'. Hij was in staat echt contact te maken en je kwam snel met hem tot diepere gesprekken, gesprekken over wat er werkelijk toe doet. Henk was zorgzaam tot het allerlaatst.

En ook al waren er moeilijke momenten, Henk werd niet zwaarmoedig.

Hij keek dankbaar terug op zijn leven. In zijn laatste dagen gaf hij mee: 'maak er een hele mooie tijd van'. En hij sprak erover dat we niet moeten wachten op het paradijs daar en later, maar dat we dat hier en nu met elkaar moeten maken. Dat we het mysterie in het hier en nu kunnen vinden, in de liefde, in verbinding, in er zijn voor de ander.

Henk was een krachtig mens.

We wensen Piëta de kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe nu ze verder moeten zonder Henk.

Thijske Fraanje

De hertaling die Henk stolk maakte van psalm 91;

*Wie bescherming zoekt bij de Allerhoogste
in Zijn nabijheid wil verblijven
die kan zeggen:*

Daar is mijn schuilplaats

Daarop vertrouw ik

Het ontruikt je aan spanningen

Het bedekt je met vleugels

Daar ben je veilig

Dan hoef je niet meer bang te zijn voor de nacht

De Allerhoogste is jouw schuilplaats

Bij de Allerhoogste vind je onderdak

Rampen zullen je daar niet treffen.

Engelen zijn er bij de Allerhoogste

Ze waken over je

Ze dragen je op handen.

De Allerhoogste zal je gelukkig maken

KERST IN DE GROTE KERK

Lessons & Carols

24 december 2025

om 19.00 uur en 21.00 uur

Toegang is vrij

Vocaal Breda o.l.v. Ruben de Grauw

Orgel: Aart Bergwerff

Voorgangers: Thijske Fraanje en Ton van Prooijen

www.pknbreda.nl

Jeugd

Overzicht activiteiten voor kinderen en jeugd 14 december tot en met 22 februari 2026						
		Kindernevendienst	Crèche	Next Level	Kerk op Schoot	Familietafel
	Datum	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed
		basisschool	0 – 4 jaar	Tieners 12 t/m 15 jaar		Geloofsopvoeding voor ouders en activiteiten voor kinderen en tieners van 4 t/m 15 jaar
Zo	14 dec	GK/Advent 3/Nynke Cnossen				
Zo	20 dec	Kinderkerst/Kerstmusical "De verjaardag van de Prins" in de Matteüskerk, Steendorpstraat 4 te Breda, Aanvang 15:30 uur				
Zo	21 dec	MK/Advent 4/Alberta de Vries				
Do	25 dec	MK/1 ^{ste} Kerstdag/Mirjam Verhagen	Oppas aanwezig			
Zo	28 dec	LK/Doopdienst/Sonja van der Kraan	Oppas aanwezig	LK/Larose Kifu en Kyra Broeders		
Wo	31 dec	JK/PGB Breed/Geen kindernevendienst				
Do	01 jan	MK/PGB Breed/Geen kindernevendienst				
Zo	04 jan	GK/Sonja van der Kraan				
Zo	11 jan	MK/PGB Breed/Alberta de Vries				
Zo	25 jan	MK/Wendy van Oostenbrugge	MK/Oppas aanwezig	MK/Larose Kifu en Kyra Broeders		
Vrij	30 jan					nmb/Thijske Fraanje/Dick de Man en Mark van Neerland
Zo	1 feb	LK/Mirjam Verhagen				
Zo	22 feb	MK/PGB Breed/Alberta de Vries 40 dagentijd 1				
Locaties	Nnb = nog niet bekend	GK = Laurentiuskerk - Ginneken	JK = Johanneskerk	MK = Markuskerk	GrK = Grote Kerk	LK = Lucaskerk

Kinderkerstviering 2025

Uitnodiging Kinderkerstviering 2025 - Kerstmusical "De verjaardag van de Prins"

Graag nodigen wij jullie uit voor een leuke kerstmusical voor en door kinderen van de basisschoolleeftijd. De kerstmusical wordt gehouden op 20 december om 15:30 uur in de Matteüskerk, Steendorpstraat 4 te Breda.

Kinderen, ouders/verzorgers, grootouders, vriendjes en vriendinnetjes zijn allemaal van harte welkom! Wel zouden we graag weten met hoeveel personen jullie ongeveer verwachten te komen, dan kunnen we daarmee rekening houden. Graag voor 13 december a.s. aanmelden op mailadres: sonjavanderkraan@ziggo.nl met als onderwerp: Aanmelding Kinderkerst 2025.

We hopen jullie in grote getale te verwelkomen!

Groetjes
De Kindernevendienst leiding

Welkom in de kerk

Vieringen 21 december t/m 25 januari

Protestantse Gemeente Breda

Ook digitaal te volgen via: pknbreda.nl/actueel/vieringen.

Lucaskerk, Tweeschaar 125, 10:45 uur

24 dec: Sing-in, zingen kerstliederen, aanvang 13:30 uur
24 dec: PGB-brede vieringen Grote Kerk, zie pag. 12 en 13
28 dec: Ds. T. van Prooijen, PGB-brede viering, doopdienst
31 dec: PGB-brede viering Johanneskerk, aanvang 19:30
01 jan: PGB-brede viering Markuskerk, aanvang 11:00 uur
04 jan: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijk met de Markuskerk
11 jan: PGB-brede viering Markuskerk, bev. ambtsdragers
18 jan: Ds. T. van Prooijen, Michaelkerk, oec. dienst 11:00

Markuskerk, Hooghout 96, 10:00 uur

21 dec: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijke viering met de Lucaskerk, 4e Advent
24 dec: PGB-brede vieringen Grote Kerk, zie pag. 12 en 13
25 dec: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijke viering met de Lucaskerk, Kerstviering, m.m.v. Cantorij
28 dec: PGB-brede viering in Lucaskerk, doopdienst
31 dec: PGB-brede viering, Johanneskerk, aanvang 19:30
01 jan: Pastor T. Fraanje, PGB-brede viering, 11:00 uur
11 jan: Ds. T. van Prooijen, PGB-viering, bev. ambtsdragers
18 jan: Ds. T. van Prooijen, Michaelkerk, oec. dienst 11:00
25 jan: Pastor T. Fraanje, gezamenlijk met de Lucaskerk

Johanneskerk, Dreef 5, 10:00 uur

21 dec: Pastor T. Fraanje, 4e Advent
24 dec: Ds. Wagenvoorde, aanvang 21:30 uur, vanaf 21:00 uur samenzang
25 dec: Pastor T. Fraanje, Kerstviering, kinderkoor
28 dec: gesloten, PGB-brede viering in Lucaskerk, doop
31 dec: Pastor T. Fraanje, PGB-viering, aanvang 19:30 uur
01 jan: gesloten, PGB-brede viering Markuskerk, 11:00 uur
04 jan: Pastor L. Schouten
11 jan: gesloten, PGB-brede viering in de Markuskerk
18 jan: Ds. R. Verkaik (Hardinxveld-Giessendam)
25 jan: oecumenische viering met Martinuskerk, 11:00 uur

Oecumenische Taizé vieringen

Michaelkerk, Hooghout 67, 19:00 uur
03 jan: voorgangers onbekend

Protestantse Gemeente Ginneken

Laurentiuskerk, Duivelsbruglaan 1, 10:00 uur
21 dec: Ds. N. Vlaming (Utrecht)
24 dec: Ds. G.P.T. Bosma, aanvang 21:00 uur
25 dec: Ds. G.P.T. Bosma
28 dec: Ds. A.E. Poldervaart (Turnhout)
04 jan: Ds. G.P.T. Bosma
11 jan: Ds. H. Uytenbogaardt (Utrecht)
18 jan: Ds. N. Vlaming (Utrecht)
25 jan: Pastor em. B. Hendriksen (Chaam)

Eglise Wallonne - Waalse kerk Breda

Catharinastraat 83, 11:00 uur
Vieringen in het frans elke 2e en 4e zondag van de maand
11 jan: Ds. Dewandeler
25 jan: Ds. Coulibaly

Remonstrantse Gemeente Breda

Lutherse Kerk, Veemarktstraat 11 of Stadserf 3, 10:30 uur
Vieringen elke 4e zondag van de maand.
25 dec: Dr. K. Holtzapffel, Kerstviering
25 jan: Ds. J. Douwes

Doopsgezinde Gemeente Breda

Dorps huis 't Klooster, Jack van Gilsplein 1 Bavel, 11:00 uur
17 dec: (woensdag) Ds. A.A. Rijken, aanvang 19:30
04 jan: Ds. A.A. Rijken, nieuwjaarsdienst
18 jan: Ringdag Zuid-West Nederland in Leiden, 10:00 uur

Ekklesia Breda

Vieringen elke 1e en 3e zondag van elke maand in de Lutherse kerk, Veemarktstraat 11, 10:30 uur
21 dec: Dhr. F. Ploum
24 dec: Dhr. F. Ploum, aanvang 20:30 uur
04 jan: Dhr. F. Ploum
18 jan: Dhr. F. Ploum, aansluitend nieuwjaarslunch

Oecumenisch Coventry gebed, 12:00 uur

Elke vrijdag gebed voor vrede en verzoening, in de Johanneskerk, Dreef 5, of in de Martinuskerk, Haagsemarkt 2
Aansluitend mogelijkheid tot gratis lunch in de Johanneskerk
19 dec: Johanneskerk
26 dec: Johanneskerk
02 jan: Martinuskerk
09 jan: Johanneskerk
16 jan: Johanneskerk
23 jan: Johanneskerk

Zorgcentra en Amphia

Ruitersbos, vieringen vrijdagmiddag, 16:00 uur
19 dec: Pastor E. Bouwmans
16 jan: Pastor E. Bouwmans

Elisabeth, vieringen vrijdagmiddag, 14:00 uur
02 jan: Pastor E. Bouwmans

De Leystroom, vieringen vrijdagmiddag, 14:00 uur
16 jan: thema Uitvoerende + assistent, Communie

Zuiderhout, oecumenische viering donderdagmiddag in de kapel, 15:00 uur

18 dec: Pater K. Maas en Ds. T. van Prooijen, m.m.v. het Vrijetijdskoor o.l.v. Adri Bos, aanvang 15:45 uur

Thebe Aeneas

Er zijn geen vieringen in Aeneas. Als u contact wilt met de geestelijk verzorger, kunt u bellen met Pastor J. Schilling (06-2047 6710).

Amphia, Molengracht Breda

Er zijn geen vieringen in het Amphia ziekenhuis. Wanneer u een beroep wilt doen op de geestelijk verzorgers, kunt u bellen via de Receptie (076-5951000) en vragen naar de dienstdoend geestelijk verzorger.

Hoop

KIK

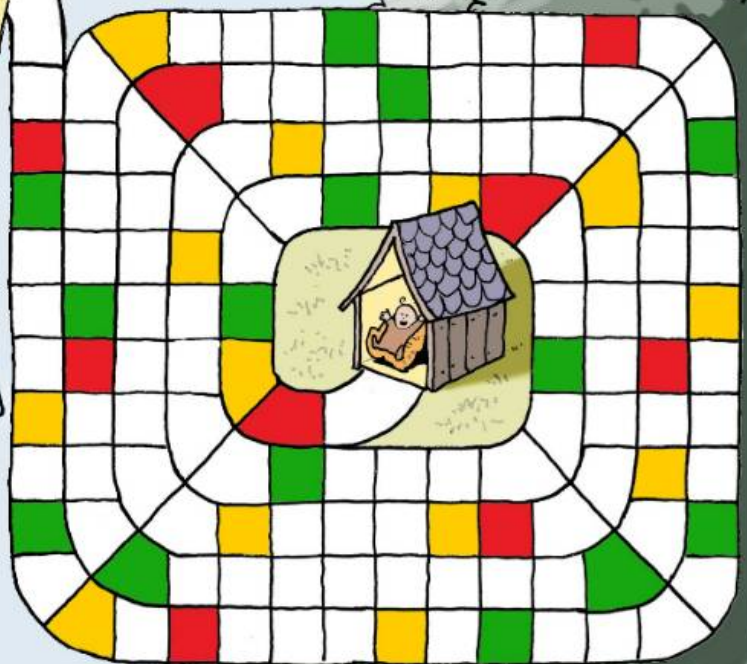
Kik en zijn muizenvriendjes zitten onder de kerstboom in het kerkzaaltje. Straks begint de vergadering van het kerstspel-comité! Er zitten pas drie mensen. "Heeee..." fluistert Kik, "Het comité was toch groter?" Ja, knikken de muizen, "En meer koekjes!". Voorzitter Jannie begint: "Fijn dat jullie er zijn, lieve mensen, maar we moeten een tréurig besluit nemen." De twee andere dames kijken somber. "Tja", zegt Saskia. "Tja", zucht Dorien. Jannie vervolgt: "Ons groepje is zo klein geworden dat het kerstspel níét door kan gaan. En hoe komt dat?" Niemand weet het. Omdat ouders te druk zijn? Omdat ze niet graag meer in de kerk komen? "Het IS nu eenmaal zo. Niets aan te doen", zegt Jannie. "Maar... we kunnen toch wel iets KLEINERS organiseren?" zegt Saskia. "Een kerstfilm??"

Dat past niet bij de kerk, vindt Jannie. Dorien veert op: "Een lichtjeswandeling dan? Door de donkere kerk?" "Jaa!" zegt Saskia, "Een pad van lichtjes, tot bij de kerststal!! Die staat er tóch al!" Dit idee geeft HOOP! Ook Jannie haakt aan: "Dan hoeven wij alleen maar voor jampotten en waxinelichtjes te zorgen! ... en kerstmuziek. En chocolademelk!" Kik en de muizen zijn blij dat de somberheid weg is. En op de dag dat de jampotten met lichtjes in de kerk worden klaargezet, brengen zij ze stiekem ook naar buiten. Ze maken een pad over het kerkplein tot in de straat. De koster steekt ze allemaal aan. En 's avonds loopt een stoet van mensen, jong en oud, hoopvol de kerk in.

SPEL

Maak samen een lichtjeswandeling.
Geef alle spelers een 'wandelstok-pion', gemaakt van een lucifer waarvan de kop afknijpt óf een bot afgeknipte cocktailprikker (kleuren/versieren mag!). Gooi om de beurt met een dobbelsteen en loop zoveel stapjes op het lichtjespad - blijf je wandelstok vasthouden. Sta je op een **rood** lichtje: zing een kerstliedje. Op een **groen** lichtje: vertel iets uit het kerstverhaal. Op een **geel** lichtje: zeg 'Vrede op aarde' en houd daar een beurt rust.
Wie komt het eerste bij de kerststal aan? (Je kunt elkaar niet eraf gooien.)
TIP Iets moeilijker: vóórat je de kerststal in mag, moet je tenminste één keer op elke kleur hebben gestaan. Soms moet je dus achteruit lopen. Want alleen wie een liedje, een stukje verhaal én een beurt stilte heeft gedaan, mag de kerststal in.
Veel plezier!

Uit de Bijbel

God zegt: 'Dit is mijn besluit, dit is mijn plan met jullie: Het zal goed met jullie aflopen, niet slecht. Ik zorg dat er voor jullie een nieuwe tijd komt. Ik zal jullie nieuwe hoop geven. In die tijd zullen jullie weer tot mij bidden, en zal ik naar jullie luisteren. Jullie zullen mij zoeken. En als je mij zoekt met heel je hart, zul je mij vinden!' **Jeremia 29,11-13**

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: M. Jurriëns